

Hayatı Aslıyla Yaşamak

Ahmet Türkan tarafından yazıldı

Pazar, 19 Mayıs 2024 23:01 - Son Güncelleme Pazar, 19 Mayıs 2024 23:01

Hayat ruhun sırrını kavrayarak yaşamaktır. Ruhun sırrıysa Allah'tır. Allah'ı anlamak ve O'nun huşnutluğu içinde bir ömür sürmek, işte insan olmak budur. Ehl-i dünya olarak yaşamak ve ölmek, insanlık sırrından hiçbir şey anlamadan gitmektir. Ruh değil, sadece bedeni, o da yarım yamalak, yaşamaktır.

Ruh kahramanları peygamberler, bu dünyaya öte dünyanın haberiyle gelirler. Öte dünya, yani Allah'ın biz kullarına hazırladığı sonsuzluk yurdu ama İnsan bu dünyadan başka bir dünya yokmuş gibi yaşar. Öte dünyanın varlığına inanmış olsa bile yine de hep bu dünyada olmuş ve olacakmış gibi davranır.

Öte dünya aşılı peygamberler, bu dünyayı bir uğrak yeri bilmişler, hep öte dünya için iş görmüş, ömür sürmüşlerdir. İnsanın bu dünyadaki işi hep yeme içme, giyip kuşanma, gezip tozma, oyun eğlence ile gününü gün etmedir sanki. Öte inançlıların çoğunda inançlarıyla ilgili davranışlar, dini bir takım işler varmış gibi görünse de dünyevi yaşayış arasında kaynayıp gider.

Ölüm sadece bu hayata bir ilişirmedir. Tabii olağan bir durumdur. Vakti gelince herkes şu veya bu şekilde bu dünyadan ayrılacaktır. Hepsisi o kadar. Bunu herkes kabullenmelidir. Fazla da üzerinde durulmamalıdır.

Ha üç gün önce, ha beş gün sonra

Geldiğin gibi gidişin.

Nereye gittiyse anan, baban

Peşinden kardeşin.

Bir yaprak dökümüdür dört yandan.

Bir dostun, seninle ağlamış gülmüş.

Bir sabah gazeteyi açarsın ki:

Ölmüş!

İşte hayat ve ölüm. Bu kadar tabii, bu kadar alelâdedir, Ziya Osman Saba'nın diliyle. Şâir, hepimizin duygularına tercüman oluyor. "Ahiret" şiirinde de şöyle diyor:

Bu garip dünyada ben yadırgadım yerimi...

Yıllardan sonra bir gün görüp çektiklerimi.

Tanrım, bir meleğine emredecek:-Yetişir!

Gözlerimi o saat sessiz kapayacağım.

Beni bekleyedursun artık ılık yatağım,

Bütün yorgunluğumu alacak bir teneşir.

Bir yükü atmış gibi sırtımda bir hafiflik,

Oraya geçmek için aşacağım bir eşik.

Başım bir defa olsun dönmeyecek geriye.

Bir el gözlerimdeki perdeyi sıyracak.

Onları bulacağım!.. Ve annem şaşırarak:

"Görmeyeli ne kadar büyümüş oğlum" diye.

Evet, hayat sırtta taşınan bir yüküdür; birgün herkes o yükten kurtulacaktır. Bu kurtarıcı da ölümdür. Ölüm, hayatın ağırlığından kurtuluştur; önden gidenlere kavuşmadır.

Ziya Osman Saba'nın ölüm gerçeğinde bir öte dünya rengi vardır. Onun en yakın arkadaşı Cahit Sıtkı'da ise bu renk hiç yoktur. Ölüm, Cahit Sıtkı için de bir müjdedir ama hayatın külfetlerinden

Hayatı Aslıyla Yaşamak

Ahmet Türkan tarafından yazıldı

Pazar, 19 Mayıs 2024 23:01 - Son Güncelleme Pazar, 19 Mayıs 2024 23:01

kurtarıcı bir müjdedir. Yoksa öteye dönük yüzüyle ölüm, ruha ebediyeti vaadeden efsanevi yalandır. Çünkü, ölüm onun için bir yokluk, bir hiçliktir. Ölüm için, "Ve madem ki o dem / Başlayacak adem, / Bırak... şarkı bitsin, / Ses Olemp'e gitsin, / İlahlar işitsin!" diyen şair, "Ölümden Sonra" şiirinde de Öldük ölümden bir şeyler umarak. / Bir büyük boşlukta bozuldu büyü." der ve onun için hayat biter.

Necip Fazıl Kısakürek'te dünya ve ölüm algısı daha derin, daha farklıdır:

Kesilmiş bir kamış, ormanlıklardan.
İnsan... Rüzgârlara bağlı bir düdük.
İndik de dünyaya karanlıklardan,
Sıra sıra mezar, başka ne gördük?
Ölmek, ilk ve son büyük kelime;
Çarpıldık, ölmek için ölüme!
Ver Allah'ım, büyük sırrı elime;
Geçmez an, solmaz renk, kopmaz bütünlük.

Büyük şairin gözünde dünya bir ticaret yurdudur. Mezara bizimle birlikte girecek şeyleri kazanma çarşısıdır. Bu çarşının kapısı çok dardır:

Bu kapıdan kol ve kanat kırılmadan geçilmez;
Eşten, dosttan, sevgiliden ayrılmadan geçilmez.
İçeride bir has oda, yeri samur döşeli;
Bu odadan gelsin diye çağrılmadan geçilmez.
Eti zehir, yağı zehir, balı zehir dünyada,
Bütün fâni lezzetlere darılmadan geçilmez.
Varlık niçin, yokluk nasıl, yaşamak ne, topyekün?
Aklı yele salıverip çıldırmadan geçilmez.
Kayalık boğazlarda yön arayan gemi;
Usta kaptan kılavuza varılmadan geçilmez.
Ne okudun, ne öğrendin, ne bildinse berhavâ;
Yer çökmeden, gök iki şak yarılmadan geçilmez.
Geçitlerin, kilitlerin yalnız O'nda şifresi;
İşte, işte o eteğe sarılmadan geçilmez!

Bütün zorluklarına rağmen Necip Fazıl için ölüm güzel kapıdır:

"Kapı kapı bu yolun son kapısı ölümse;
Her kapıda ağlayıp o kapıda gülümse!" der.

Ve ilave eder:

Ölüm güzel şey; budur perde ardından haber...
Hiç güzel olmasaydı ölür müydü Peygamber?..

Şaire rağmen nefis, ölümü o kadar güzel bulmuyor. Ölüm ürkütüyor. Ölüm korkutuyor. Bunun için olmalı ki, O muhteşem Peygamber, "Hayatı acılaştırıran ölümü sıkça anın." buyuruyor.

Hayatı Aslıyla Yaşamak

Ahmet Türkan tarafından yazıldı

Pazar, 19 Mayıs 2024 23:01 - Son Güncelleme Pazar, 19 Mayıs 2024 23:01

Anmak, sıkça duymak değil. Ölümü her gün, her türüyle çok sık duyuyoruz. Çok sık, ama hiç anlamıyoruz. Çünkü anlamıyoruz. Anmak, iliklerine kadar duymaktır. Duymak da gereğine uymaktır. Gereği de ölüm ötesine göre yaşamaktır. Ziya Osman ve Cahit Sıtkı nesli de ölümü hep, iki cihan savaşlarıyla, duyarak yaşadılar. Ama gereğine uyarak yaşamadılar. Necip Fazıl ve Yunus yolunda olanlar ölüme farklı baktılar.

"Ecel vardır bilirsin niçin gafil olursun?" diyen Yunus gibi o güzel şair de:

Şu geçeni durdursam, çekip de eteğinden;

Soruversen: Haberin var mı öleceğinden? Diye herkesi ölüm dikkatine davet ettiler.

O demde ki, perdeler kalkar, perdeler iner,

Azrâile "hoş geldin" diyebilmekte hüner...

Mehmet Doğan

Yeni Şafak / 24 Ocak 2010